

VLAAMSE RAAD VOOR WETENSCHAPSBELEID

ADVIES BETREFFENDE HET VLAAMSE
HORIZONTAAL BEGROTINGSPROGRAMMA WETENSCHAPSBELEID 1990.

VRWB-R/ADV-19

18 januari 1990.

ADVIES VAN DE V.R.W.B. BETREFFENDE HET VLAAMSE HORIZONTAAL
BEGROTINGSPROGRAMMA VOOR WETENSCHAPSBELEID 1990.

1. De V.R.W.B. stelt tot zijn tevredenheid vast, dat zoals gevraagd in zijn advies dd. 18 januari 1989 betreffende de opmaak, de inhoud en de voorstelling van de begroting wetenschapsbeleid van de Vlaamse gemeenschap, een Vlaams horizontaal begrotingsprogramma wetenschapsbeleid (BPWB) voor het begrotingsjaar 1990 werd opgesteld.

De Raad constateert dat deze begroting slechts ten informatieve titel aan de Vlaamse Raad werd voorgelegd en dus geen bindend karakter vertoont. Zij onderstreept de noodzaak dat kredieten bestemd voor wetenschapsbeleid deze bestemming in hun globaliteit dienen te blijven behouden en beveelt geriatve naar voor de toekomst het BPWB als begroting ter goedkeuring voor te leggen aan de Vlaamse Raad.

2. De V.R.W.B. ondersteunt de voorstellingswijze van het BPWB met de opsplitsing van de kredieten wetenschapsbeleid naar de globale bestemming, O & V (onderwijs en vorming), O & O (onderzoek en ontwikkeling) en W & T (wetenschappelijke en technologische dienstverlening).
3. Naast de opmaak van de begroting op zich en de voormelde opsplitsing ontbreken nochtans de hierna volgende essentiële beoordelingselementen.

- 3.1. Er is geen duidelijk inzicht in de beleidsmatige opties voor het wetenschapsbeleid. Men stelt vast dat er zelfs geen verantwoordingsprogramma bij het BPWB is toegevoegd.

- 3.2. Uit het BPWB valt geenszins af te leiden welke de beleidsruimte is, evenmin als de implementatie van het beleid, zoals die moet te voorschijn komen in de vastleggingsmachtigingen. Er ontbreekt eveneens een budgettair plan op middellange termijn, waarin de financiële effecten naar de toekomst toe worden geprojecteerd en de financiële resultaten van beleidsmaatregelen uit het verleden worden beschreven.

- 3.3. De begrotingsdocumenten laten niet toe een analyse door te voeren van de gebruikte mechanismen voor de financiering van het wetenschapsbeleid, noch van de beneficianten. Dit geldt in het bijzonder voor wat betreft de kredieten voorzien in de begroting voor spijziging van de fondsen.

Nochtans zou het mogelijk moeten zijn de begrotingskredieten te katalogiseren volgens :

- beneficianten (bedrijven, universiteiten, onderzoeksinstellingen...);
- actielijnen, toepassingsgebieden of transversale beleidslijnen;
- de grote groepen van wetenschappelijke disciplines;
- de financieringsmechanismen.

4. De Raad stelt vast dat de budgettaire middelen die de Vlaamse Executieve zich voorneemt uit te geven voor wetenschapsbeleid in 1990, nauwelijks toenemen (zeker niet in reële termen). Deze kleine stijging situeert zich daarenboven uitsluitend in de kredieten O & V.

Dit betekent dat Vlaanderen zijn achterstand t.o.v. de ons omringende landen niet ophaalt. Evenmin volgt de Vlaamse regering de trend van de nationale regering om de inspanningen voor wetenschappelijk onderzoek op middellange termijn te brengen op een in Europa vergelijkbaar niveau.

5. Waar dat in de begroting '89 de kredieten voor wetenschapsbeleid nog enigszins werden gevrijwaard, door de kredieten overgeheveld uit de nationale begroting wetenschapsbeleid samen te houden in één begrotingssectie, stelt de Raad vast dat, ondanks het advies van de VRWB, in de begroting '90 deze kredieten definitief toegewezen worden op basis van hun tijdelijke aanwending.

Hierdoor heeft de Vlaamse Executieve zichzelf elke mogelijkheid ontnomen om op een adequate en operationele wijze in te spelen op initiatieven die door nationale of supranationale overheden worden ontwikkeld, laat staan hier enige invloed op uit te oefenen, in uitvoering van artikel 6 bis, par. 3 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, zoals gewijzigd door de wet van 8 augustus 1988.

Dit dreigt op korte termijn kwalijke gevolgen te hebben, daar de eerste jaren na de overheveling van belangrijke bevoegdheden de inrijperiode vormen voor het samenspel van het nationale niveau met het niveau van Gemeenschappen en Gewesten.

6. Bij de beoordeling van de financiering van het wetenschapsbeleid dient men eveneens rekening te houden met middelen die gegenereerd worden door budgettaire fondsen en door openbare instellingen.

De VRWB verheugt zich dan ook over de beslissing van de Vlaamse Executieve om tot de opmaak over te gaan van een wetenschapsbudget, waarin ook deze middelen zullen in opgenomen worden, en om hierbij een belangrijke rol toe te vertrouwen aan het comité van leidende ambtenaren.

7. De VRWB is van oordeel dat het comité van leidende ambtenaren ook dient belast te worden met de inhoudelijke voorbereiding van het verantwoordingsprogramma, hierboven vermeld. Daarnaast dient dit comité eveneens in te staan voor de opmaak van het bestedingsbudget ex post. De Raad suggereert dit comité te vragen een procedure uit te werken voor de opmaak van de begroting, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheid van tijdige raadpleging van de VRWB.
8. Tenslotte acht de Raad het wenselijk dat er een geglobaliseerde beschrijving wordt gegeven van de overheidsinspanningen in het wetenschappelijk onderzoek in Vlaanderen en dit op alle niveaus, zowel lokaal, regionaal, nationaal als supranationaal.

Dr. Ir. Elisabeth Monard
Secretaris VRWB

Prof. Dr. Theo Peeters
Voorzitter VRWB